

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.V.35.038/2021/20.

A tanács tagjai: dr. Darák Péter a tanács elnöke
dr. Stefancsik Márta előadó bíró
dr. Demjén Péter bíró

dr. Márton Gizella bíró

Ságiné dr. Márkus Anett bíró

Az I. rendű felperes: felperes

(cím1.)

Az I. rendű felperes jogi képviselője: II.rendű felperes ügyvéd

(cím2.)

A II. rendű felperes: II.rendű felperes ügyvéd

(cím2.)

Az I. rendű alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

(cím3.)

A II. rendű alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal

(cím4 2.)

Az alperesek jogi képviselője: dr. Bus Szilvia kamarai jogtanácsos

A per tárgya: adóügyben hozott határozat elleni közigazgatási per

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős ítélet: Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. szeptember 24. napján kelt 14.K.27.338/2019/21. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.K.27.338/2019/21. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felek felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét személyenként 10.000 (azaz tízezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A II. rendű felperes 2011. augusztus 1. napjáig, kormányzati szolgálati jogviszonya felmentéssel történő megszüntetéséig az adóhatóság munkavállalója, majd ügyvédjelölt, alkalmazott ügyvéd volt, 2012. május 1. napjától pedig önálló ügyvédi tevékenységet folytat.

[2] A Fővárosi Törvényszék a 2016. november 3. napján jogerőre emelkedett 6Mf.680.510/2016/10. számú ítéletével megállapította, hogy a II. rendű felperes kormányzati tisztviselői jogviszonyának megszüntetése jogellenes, ezért kötelezte a munkáltatót a II. rendű felperes eredeti, főosztályvezetői munkakörében való továbbfoglalkoztatásra. A II. rendű felperes a munkaügyi bírósági ítéletet követően nem állt az adóhatóságnál munkába, majd a munkáltató a II. rendű felperes jogviszonyát 2017. február 1. napján 2017. április 3-i hatállyal felmentéssel ismét megszüntette.

[3] A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) Vezetője 2017. augusztus 17. napján kelt 2161696387 számú tájékoztató iratot (a továbbiakban: Tájékoztató) adott ki, mely szerint a II. rendű felperes 2017. április 3. napjától számított három évig az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 25. § (2)-(3) bekezdései alapján nem jogosult ügyvédként eljárni az adóhatóság előtt.

[4] A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) Somogy Megyei Adó- és Vámigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a 2019. január 9. napján kelt 4322357014 számú határozatával elutasította az I. rendű felperes EGYKE adatlapon előterjesztett, a II. rendű felperes ügyvéd adóhatóság előtti meghatalmazottként való nyilvántartásba vételére irányuló kérelmét.

[5] A fellebbezések folytán eljáró alperes a 2019. március 22. napján kelt 2234059246 számú határozatával az I. rendű felperes, a 223444848 számú határozatával a II. rendű felperes fellebbezését elbírálva az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

[6] Határozatait az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.) 14. § (1) bekezdésére, 15. § (6) bekezdésére, 17. § (1) bekezdésére, az Ütv. 25. § (2) és (3) bekezdéseire, az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 20. § (5) bekezdésére alapította.

[7] Indokolása szerint az I. rendű felperes adóigazgatási eljárásban való állandó képviselőre a II. rendű felperes nevére szóló meghatalmazás nyilvántartásba vétele iránti kérelem nem teljesíthető. A II. rendű felperes ügyvéd jogi képviselőként nem járhat el, mert megbízása a volt munkáltatójával szemben ügyvállalási korlát alá esik, arra tekintettel, hogy az adóhatósággal fennállt kormánytisztviselői jogviszonya 2017. április 3-án szűnt meg, amely időponttól számított három év még nem telt el, és a munkáltató az ügyvállalási korlát alól felmentést nem adott.

A kereseti kérelem és a védirat

[8] A felperesek – az önállóan előterjesztett – keresetükben elsődlegesen az alperesi határozatok megváltoztatását és az állandó meghatalmazás nyilvántartásba vételének elrendelését, másodlagosan azok megsemmisítését és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését, valamint ezek mellett a Tájékoztató megsemmisítését kérték.

[9] Az Ütv. 20. § (3) és (5) bekezdéseinek, 34. §-ának, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:11. – 6:17. §-ainak, 6:272 – 6:280. §-ainak, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, XXIV. cikk (1) bekezdésének, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseinek, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikk 1. pontjának sérelmét állították. Hivatkoztak a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2018. november 19-21. közötti országos tanácskozásán elfogadott állásfoglalásra, a BDT2009.1995. számú eseti döntésre.

[10] Érvelésük szerint az alperes által hivatkozott ügyvállalási korlát a hivatal- és foglalkoztatásváltási esetekre vonatkozik. A jogerős munkajogi ítéletben foglalt továbbfoglalkoztatási kötelezés ellenére a II. rendű felperes jogviszonyát az adóhatóság nem állította helyre, továbbfoglalkoztatására nem került sor, 2012. május 1-től ügyvédi tevékenységet lát el. A bíróság az ügyvéd és meghatalmazója megbízás jogviszonyát csak a meghatalmazás körében vizsgálhatja, a vizsgálat nem érintheti a meghatalmazott ügyvéd és az ügyfél között létrejött megbízási szerződés érvényességét. A meghatalmazás nyilvántartásba vételének elutasítása sérti a tisztességes hatósági eljáráshoz, a fegyverek egyenlőségéhez és a jogorvoslathoz fűződő alapjogokat.

[11] Az I. rendű alperes az I. és II. rendű felperes keresetének elutasítását kérte a határozataiban foglalt indokok alapján.

[12] A II. rendű alperes ellenkérelme szerint a Tájékoztató jogszerűsége nem lehet közigazgatási per tárgya.

A jogerős határozat

[13] Az elsőfokú bíróság a perek egyesítését követően a 2019. augusztus 24-én jogerőre emelkedett 11-I. sorszámú végzésével a II. rendű alperes vonatkozásában megszüntette, majd jogerős ítéletével az I. rendű alperes 2234440848 és 2234441218 számú határozatait az elsőfokú hatóság 4322357014 számú határozatára kiterjedően megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

[14] Az Air. 14. § (1) bekezdése, 15. § (1), (5) és (6) bekezdése, Üttv. 34. § (1) és (2) bekezdése alapján megállapította, hogy az I. rendű alperes a II. rendű felperes képviseleti jogosultságát csupán annyiban vizsgálhatta, hogy a meghatalmazás a vele szemben támasztott alaki követelményeknek, azaz a teljes bizonyító erejű magánokirat követelményeinek megfelel-e. Az alakilag kifogástalan meghatalmazás esetén az Air. nem jogosítja fel a hatóságot az Üttv. 20. § (5) bekezdésében rögzített ügyvállalási korlát vizsgálatára, illetve ennek alapján az egységes képviseleti nyilvántartásba való bejegyzés elutasítására.

[15] Az Üttv. 20. §-án alapuló döntés azért sem volt megalapozott, mert az Üttv. 20-21.§-ra vonatkozó indokolásában foglaltak szerint a megbízásvállalás korlátainak megsértése nem eredményezi az érintett megbízási szerződés semmisségét, e normák megsértésének jogkövetkezménye az ügyvéd fegyelmi felelőssége.

[16] A II. rendű felperes perbeli képviseleti jogosultságát a Kp. 26. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a

továbbiakban: Pp.) 64. § (1) bekezdése, 65. § (1) bekezdés a) pontja, 67. § (1) bekezdése és 70. §-a alapján vizsgálta, és megállapította, hogy a meghatalmazása megfelel a Pp. 67. § (1) bekezdésében, továbbá az Üttv. 34. § (1) bekezdésében foglalt alaki követelményeknek, a Pp. 63. § (1) bekezdése és 66. §-a szerinti kizáró ok nem áll fenn. A BDT2009.1995 számú eseti döntés értelmében a bíróság az ügyvéd és meghatalmazója megbízási jogviszonyát csak a meghatalmazás körében vizsgálhatja, ugyanakkor nem értékelheti a megbízó és a megbízott közötti jogviszonyt, a megbízási szerződés érvényességét, és azt sem, hogy az ügyvédi törvény szerinti ügyvállalási korlát fennáll-e, a II. rendű felperes perbeli képviseleti jogának korlátozására tehát nincs törvényes lehetőség.

[17] A felperesek tanúbizonyítási indítványainak teljesítését, illetve a keresetükben felhívott további jogszabálysértések vizsgálatát mellőzte.

[18] A megismételt eljárásra vonatkozó utasítása szerint az elsőfokú hatóság köteles az Air. 14. §-15. §-a és az Üttv. 34. § (1)-(2) bekezdései alapján megvizsgálni az ügyvédi meghatalmazást. Amennyiben az e jogszabályhelyeknek megfelel, úgy azt nyilvántartásba kell venni.

A felülvizsgálati kérelem, csatlakozó felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[19] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[20] Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Air. 14. (4) bekezdését, 15. (1) bekezdését, az Üttv. 20. (5) bekezdését, a Pp. 70. §-át.

[21] Előadta, hogy nem terjeszkedett túl a hatáskörén azzal, hogy eljárása során a jogi képviselő állandó meghatalmazásának vizsgálata során értékelte az ügyvállalási korlátot, vagyis hogy a meghatalmazott munkavégzésre irányuló jogviszonyban állt az adóhatósággal és jogviszonya megszűntetésekor a jogszabályi korlátozás alól mentességben nem részesült. A bíróság által felhívott jogszabályhelyekből [Air. 14. § (1), (4) bekezdések, 15. § (1)-(2) bekezdések] nem következik, hogy az adóhatóság részéről a képviseleti jog vizsgálata kizárólag a meghatalmazás formai kellékeire korlátozódhat. Az Alkotmánybíróság 3179/2018. (V1.08.) számú határozatában [a továbbiakban: ABH1] az Ütv. – a hatályos Üttv. 20. §-ában meghatározott ügyvállalási korláthoz hasonló szabályokat tartalmazó – 25. (2), (3) és (4) bekezdésének részletes elemzését végezte el, és arra a következtetésre jutott, hogy az Ütv. 25. § (2) bekezdésében foglalt összeférhetetlenség esete megalapozhatja az ügyvéd képviselőként történő visszautasítását, azonban e tekintetben külön mérlegelendő, hogy az érintett ügyvéd a hatóságtól felmentést kapott-e, és az mire terjed ki [ABH1 62. pont]. A képviseleti jogosultság vizsgálatának ki kell terjednie a megbízási, illetve az ügyvédi

tevékenység folytatása korlátainak a vizsgálatára is. Hangsúlyozta, hogy az ügyvállalási korlát alóli felmentést a volt munkáltatónak kell megadnia, annak hiányára a vele szemben indított ügyekben hivatkozhat. A munkaügyi perben eljáró bíróság jogerős ítéletében az eredeti munkakörben történő továbbfoglalkoztatására kötelezte a felperesi képviselő korábbi munkáltatóját, a jogviszony minden további intézkedés nélkül, a jogerős ítélet erejénél fogva helyreállt, a munkával nem töltött időt olyannak kell tekinteni, mintha az fennmaradt volna. A II. rendű felperes munkavégzésre irányuló jogviszonya a 2017. április 3-i felmentéssel szűnt csak meg, a munkáltatótól az ügyvállalási korlát alól nem kapott. Az Ütv. – és a hatályos Üttv. 20. § (5) bekezdésével lényegében egyező tartalmú – 25. § (2) bekezdésében foglalt összeférhetetlenség esete megalapozhatja az ügyvéd képviselőként történő visszautasítását, az ügyvállalására vonatkozó korlátozás az Alaptörvénnyel összeegyeztethető, a korlátozásba ütköző ügyvédi megbízás a Ptk. kifejezett rendelkezései szerint semmis.

[22] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását, illetve a csatlakozó felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet indokolásának az általuk előadottakkal történő kiegészítését kérték.

[23] Előadták – az eljáró bíróságok, köztük a Kúria és az ügyszámok megjelölése mellett – hogy 21 különböző bíró és bírói tanács által meghozott 60 db első- és másodfokú jogerős bírósági ítélet rendelkezik arról egybehangzóan, hogy a II. rendű felperes az adóhatósággal szemben mind a közigazgatási, mind a peres eljárásokban jogi képviselőként eljárhat. A Kp. 2. § (1)-(3) és (6) bekezdései, 3. § (1)-(2) bekezdései, 36. § (1) bekezdés 1) pontja alapján alkalmazandó Pp. 4. § (1) és (4) bekezdései, az Üttv. 20. § (5) bekezdése, a BDT2009.1995. számú eseti döntésben foglalt jogértelmezés, valamint – az Alaptörvény 28. cikk (1) bekezdése értelmében a bíróságokra kötelező erejű iránymutatásként szolgáló – az Üttv. 20. §-ához fűzött törvényi indokolása alátámasztja a képviseleti jogosultságot. Az Alkotmánybíróság a 763/B/1998. AB határozat IV. pontjára utalással kifejtették, hogy az Ütv. szerinti ügyvállalási korlátok (összeférhetetlenség) olyan hivatal- és foglalkozásváltási esetekre vonatkoznak, amelyek eljárásjogi státusz és szerepváltással függenek össze. A II. rendű felperes kormánytisztviselői jogviszonyának megszüntetésekor az ügyvállalási korlát alól felmentést kapott a munkáltatótól, ezt a munkaügyi bíróság nem hatálytalanította, 2012. május 1-től folyamatosan ügyvédi tevékenységet végez, amellyel összeférhetetlen a kormánytisztviselői jogviszony, annak helyreállítására ténylegesen nem is került sor, az adóhatósági eljárásból történő kizárása jogszabálysértő volt.

[24] Hivatkozásuk szerint egy adott társaságot érintő más közigazgatási adóügyekben az Ügyvéd által ellátott jogi képviseleti körben 2017. május 27-ét követően a NAV Bács-Kiskun Megyei Igazgatósággal szemben egyidejűleg előterjesztett 11 db kizárási indítvány retorziójaként, a II. rendű felperes ügyvédi tevékenysége elleni jogtalan hátrányokozási célzattal, bosszúból került kiadásra a NAV Vezetőjének „Tájékoztatója”. Ezt megelőzően a jogi képviselet ellátását az adóhatóság nem kifogásolta, ez az eljárás sérti az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdés szerinti jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság elvét, az Alaptörvény XXIV. cikkét, és az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikkét [Yaremenko kontra Ukrajna (32092/02), 2008. június 12.].

[25] Tanúbizonyítási indítvánnyal éltek.

A Kúria döntése és jogi indokolása

[26] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[27] A felülvizsgálati kérelem előterjesztésekor hatályos rendelkezések értelmében a jogerős ítélettel szemben jogszabálysértésre hivatkozással van helye felülvizsgálatnak, felülvizsgálati kérelmet a jogerős ítélet közzétételétől számított 30 napon belül kell előterjeszteni [Kp. 115. § (1) bekezdés, 117. § (1) bekezdés], annak kötelező tartalmi eleme a megsértett jogszabályhely pontos megjelölése [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 100. § (2) bekezdés b) pont]. A felülvizsgálati kérelmet megváltoztatni a felülvizsgálati határidőn túl nem lehet [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 100. § (5) bekezdése]. A Kúria a jogerős ítéletet – a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül – csak a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem, és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül, [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése], az eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt [Kp. 120. § (5) bekezdése].

[28] A Kúria rögzíti, hogy a felperesek csatlakozó felülvizsgálati kérelmét annak tartalmi hiányosságai miatt visszautasította. Kiemeli továbbá, hogy az ügyvédi képviseleti jogosultsággal kapcsolatos jogértelmezési kérdést illetően a Kfv.V.35.181/2019. számú eljárásban indítványozott jogegységi eljárásra, majd ennek mellőzése után a Kfv.I.35.231/2020. számú eljárásban ugyanebben a kérdésben kezdeményezett egyedi normakontroll eljárásra figyelemmel, azok befejezéséig a felülvizsgálati eljárást felfüggesztette. A Kúria Elnöke a jogegységi eljárás mellőzéséről döntött.

[29] Az Alkotmánybíróság 3/2021.(I.7.) számú határozatában (a továbbiakban: ABH2) a Pp. 70. §-át és az Üttv. 20. § (5) bekezdését érintően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján alkotmányos követelményként azt állapította meg, hogy „a meghatalmazott képviseleti jogosultságának tartalmi vizsgálata arra is kiterjed, hogy nincs-e jogszabályi – így az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 20. § (5) bekezdése alapján fennálló – akadálya a meghatalmazott eljárásának, és ezen vizsgálata alapján szükség esetén le kell vonnia a felek perbeli képviseletét érintő jogkövetkezményeket.” Ugyanakkor az Üttv. 20. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és alkalmazásának kizárására irányuló bírói kezdeményezést elutasította.

[30] Az Üttv. 20. § (5) bekezdése alapján korábbi munkáltatójával szemben az ügyvédi tevékenység gyakorlója akkor folytathat ügyvédi tevékenységet, ha a munkavégzésre irányuló jogviszony legalább három éve megszűnt, és az ügy intézésében nem vett részt. A korábbi munkáltató e korlátozás alól felmentést adhat. A Pp. 70. §-a értelmében a meghatalmazott képviseleti jogosultságát a bíróság az eljárás bármely szakaszában hivatalból vizsgálja.

[31] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírósági eljárásban benyújtott ügyvédi meghatalmazás formai és tartalmi vizsgálata a Pp. 70. §-a értelmében az eljáró bíróság hivatalból ellátandó kötelezettsége, abba beletartozik a törvény alapján kizárt képviselet, azaz az Üttv. 20. § (5) bekezdésében szabályozott ügyvállalási korlát vizsgálata is. Az Alkotmánybíróság érvelése szerint az ügyvállalási korlát jogintézménye az igazságszolgáltatás integritását szolgálja, amely egyaránt jelenti a külső és a belső befolyástól mentes, pártatlan és tárgyilagos eljárás biztosítását: „[69] Az igazságszolgáltatás integritásának védelme (...) nem lenne teljes, ha a perben eljáró felek jogi képviselői vonatkozásában nem érvényesülnének az ügyvállalási korlát rendelkezései, amelyek egyrészt a bírák külső és belső befolyástól mentes, pártatlan ítélezését biztosító szabályok, másrészt végső soron az fél érdekét (ti. az ügyvállalási korláttal érintett ügyvéd által képviselt féllel ellenérdekű fél), a vele szembeni tisztességes eljárás érvényre juttatását szolgálják. [70] Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az ügyvédi hivatással szembeni közbizalom olyan alkotmányos érték, amelynek fenntartása jogállami feladat. Az ügyvédségre vonatkozó szabályozás abban az értelemben dichotóm, hogy részben közjogi szabályozás értelmében az ügyvédnek a megbízása ellátása során érvényre kell juttatnia a közjót, illetve a magánjogi szabályozás alapján megbízója partikuláris érdekeit. Az ügyvédnek mindazonáltal nemcsak szervezeti értelemben, hanem funkcionálisan is függetlennek kell lennie, azaz foglalkozását a megbízója érdekeivel ellentétes érdekek befolyásától mentesen, illetve az elvtelen képviseletet elkerülve kell ellátnia. Az ügyvéd funkcionális függetlensége és az elvtelen képviselet tilalma – amelynek egyik esete az Üttv. 20. § (5) bekezdése szerinti ügyvállalási korlát jogintézménye – teremti meg az ügyvédi hivatással szembeni közbizalmat, amely szerves részét képezi az igazságszolgáltatás integritásvédelmére hivatott szabályozási rendszernek.”

[32] Az Alkotmánybíróság határozata [83] bekezdésében arra is kitért, hogy ha az ügyvállalási korlát fennállása a szükséges bizonyítás lefolytatását követően beigazolódik, a bíróság oly módon tudja biztosítani a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülését, ha megfelelő határidő biztosításával hiánypótlásra hívja fel az ügyvállalási korláttal érintett ügyvéd által képviselt felet, hogy gondoskodjon új jogi képviselő meghatalmazásáról, vagy amennyiben a jogi képviselet nem kötelező, a továbbiakban járjon el személyesen, illetőleg az eddig, a kizárt jogi képviselő által megtett perbeli cselekmények vonatkozásában is nyilatkozzon arról, hogy azokat magáénak ismeri-e el, ellenkező esetben ezen perbeli cselekmények megismétlése szükséges.

[33] Az Alkotmánybíróság az ABH1 határozatában az ügyvéd által ellátott jogi képviselet hatósági eljárásban történő vizsgálatának alkotmányos szempontjaival foglalkozott, és kifejtette a korábbi szabályozás alapján, hogy a hatóságnak nemcsak joga, hanem kötelezettsége is a meghatalmazott képviseleti jogosultságának vizsgálata, amely szükségszerűen lehetővé teszi a jogszabályok által meghatározott körben, azok kereteit nem

túllépve az ügyvédség feletti hatósági jogkör gyakorlását, következésképpen önmagában a képviseleti jog hatóság általi vizsgálata nem eredményezi az ügyvédség önkormányzatiságának és a kamarai hatáskörnek a sérelmét. Az »alkalmatlanság« fogalmát a jogszabály nem határozza meg, annak tartalma az adott ügy speciális tényei és körülményei alapján határozható meg. Az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Ütv. 25. § (2) bekezdésében foglalt összeférhetetlenség esete megalapozhatja az ügyvéd képviselőként történő visszautasítását a hatósági eljárásban {ABH1 Indokolás [61] – [62]}.

[34] Az Air. 14. § (4) bekezdés a) pontja szerinti nyilvánvaló alkalmatlanság körében tehát az adóhatóság az állandó meghatalmazotti bejegyzés iránti kérelem elbírálásakor jogosult volt az ügyvállalási korlát vizsgálatára, és miután a II. rendű felperes 2017. április 3-i jogviszonya megszűntetését követően felmentést az ügyvállalási korlát alól nem kapott, ennek jogkövetkezményeit eljárásában alkalmazhatta.

[35] Tévedett tehát az elsőfokú bíróság mikor az ügyvállalási korlát alóli felmentés hiányát a perbeli esetben nem vizsgálta, és ennek figyelmen kívül hagyásával döntött a II. rendű felperes képviseleti jogosultságáról.

[36] A Kúria az Alkotmánybíróság döntései alapján megállapította, hogy az I. rendű felperes által meghatalmazott II. rendű felperes ügyvéd képviseleti jogosultságának kérdését az elsőfokú bíróság tévesen ítélte meg, mivel nem érdemben vizsgálta, hogy a közigazgatási eljárási és perbeli képviseletet a II. rendű felperes ügyvéd elláthatja-e. Az elsőfokú bírósági eljárás így olyan, az ügy érdemére is kiható eljárási hibában szenved, amely a felülvizsgálati eljárásban nem orvosolható.

[37] A felperesek ellenkérelmükben tanúbizonyítási indítványt is előterjesztettek, amelyet a Kúria – mivel a Kp. 120. § (5) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye – elutasított.

[38] A felperesek a 2022. február 3-án tartott felülvizsgálati tárgyaláson előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmet terjesztett elő.

[39] A felperesek az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését az alábbi kérdésekben kérték:

A bírói függetlenség és a tisztességes eljárás megsértését jelenti-e, hogy

1) a legfelsőbb bírói fórum ellen előterjesztett elfogultsági kifogást elbíráló döntés ellen nincs jogorvoslat;

2) olyan bírók vesznek részt az ügy elbírálásában, akik a fizetésüket az államtól kapják, és amely ügyekben az alperes által vezetett számára kell befizetni az eljárási illetéket;

3) olyan feltételek mellett, hogy a munkaügyi bíróság jogerős ítéletének a munkáltató nem tesz eleget, a jogviszonya megszüntetése azóta ügyvédi tevékenységet folytató volt munkavállalóval szemben az ügyvédi tevékenységével kapcsolatban alkalmazható-e joghátrány (ügyvállalási korlát);

4) elfogultsági kifogás bejelentés esetén érdemi döntés hozhat a bíróság.

[40] A felperesek felülvizsgálati kérelmet nem terjesztettek elő, csatlakozó felülvizsgálati kérelmük visszautasítást nyert, kérelmüket szóban, indokolás nélkül terjesztették elő, így jogi érveléssel nem támasztották alá, hogy a közösségi jog mely rendelkezésének értelmezése, milyen indokok alapján szükséges álláspontjuk szerint a jogvita eldöntéséhez. A Kúria a felperesek által előadottak alapján uniós norma értelmezésének szükségességét nem látta megalapozottnak, ezért az indítványt elutasította.

[41] A Kúria mindezek folytán a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[42] Az új eljárás során az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia szükséges, hogy a II. rendű felperes ügyvéd kapott-e felmentést az ügyvállalási korlát alól a korábbi munkáltatójától, illetve eltelt-e a 3 év a korábbi jogviszonya megszűnésétől számítva a keresetlevél előterjesztésekor. Amennyiben a meghatalmazás tartalmi vizsgálata alapján az ügyvéd képviseleti jogosultsága nem áll fenn, az I. rendű felperest fel kell hívni arra vonatkozó nyilatkozat megtételére, hogy a meghatalmazott ügyvédje által megtett eljárási cselekményeket fenntartja-e, magáénak ismeri-e el. Ellenkező esetben azok megismétlése nem mellőzhető.

A döntés elvi tartalma

[43] *Az Alkotmánybíróság 3179/2018. (VI.08.) és 3/2021. (I.7.) számú határozatai értelmében a közigazgatási és bírósági eljárásban benyújtott ügyvédi meghatalmazás formai és tartalmi vizsgálata az eljáró hatóság és bíróság hivatalból ellátandó kötelezettsége.*

Záró rész

[44] A Kúria az alperes felülvizsgálati perköltségét a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése, valamint a Kp. 115. § (2) bekezdése és 110. § (3) bekezdése alkalmazásával csak megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

[45] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[46] Az végzés elleni további felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. február 03.

Dr. Darák Péter s.k.
a tanács elnöke

dr. Stefancsik Márta s.k.
s.k.
előadó bíró

dr. Demjén Péter
bíró

dr. Márton Gizella s.k.
bíró

Ságiné dr. Márkus Anett s.k.
bíró